

Synstekniske hjelpemidler

Pilotprosjekt i
Nasjonalt program for Leverandørutvikling

(2012)

Nasjonalt program
for leverandørutvikling

Bakgrunn

Det etableres et pilotprosjekt mellom NAV, Funksjonshemmedes Fellesorganisasjon (FFO) og Nasjonalt Program for leverandørutvikling, for anskaffelse av synstekniske hjelpemidler.

NAV har i samarbeid med FFO og Nasjonalt Program for leverandørutvikling valgt å gjennomføre dette prosjektet som et pilotprosjekt i Programmet slik at NAV oppnår økt forståelse, kompetanse og kunnskap om hvordan man kan oppnå innovative offentlige anskaffelser. NAV har også gjennomført et pilotprosjekt tidligere i Programmet for anskaffelse av hørsel, kommunikasjon og varslingstekniske hjelpemidler.

Nasjonalt program for leverandørutvikling, et program i regi av NHO og KS, har som visjon å utnytte offentlige anskaffelser på en mer aktiv måte som stimulerer til konkurranse, næringsutvikling og innovasjon, for slik å legge til rette for mer behovsrettede produkter og tjenester til bedre betingelser for offentlige kunder. For mer info se:

www.leverandorutvikling.no

Fagområdet synstekniske hjelpemidler er stort og omfattende. Det spenner fra små enkle forstørrelsesglass til komplekse dataløsninger som er satt sammen av flere elementer. En avgrensning i denne sammenheng er at synstekniske hjelpemidler er utstyr som kommer til anvendelse når optikk ikke lenger kan avhjelpe brukeren med dennes synsproblem.

Innovasjonspotensial i anskaffelsen er stort da området synstekniske hjelpemidler er elektronisk utstyr og programvare. Utviklingen på disse områdene går raskt og prisene faller gjerne. Det gjelder å legge til rette for at eventuelle nyvinninger og revolusjonerende nye løsninger kan implanteres i avtalene i avtaleperioden. En må likevel ikke glemme at det enkleste ofte er det beste. Mange av de tekniske løsningene som i dag selges har muligheter som kun de forreste benytter seg av. Synshemmede som andre ønsker innretninger som er enkle å bruke og som er stabile og klar til bruk hver gang de trenger de.

Hjelpemiddelsentralenes utlån av synstekniske hjelpemidler er relativt stabilt. Verdien av innkjøpene varierer imidlertid noe fra år til år. Statistikk fra NAV viser en nedgang på 12,6 % i 2011. I 2010 var det en økning på 5,6 % fra året før. Med utgangspunkt i innkjøp fra 2011 på ca NOK 68 millioner vil verdien av anskaffelsen representere et innkjøp verd NOK 272 millioner i en fireårsperiode.

Organisering

Anskaffelsen gjennomføres av et anskaffelsesteam som ledes av NAV Økonomi, Anskaffelser og forretningsjuridisk avdeling, seksjon Anskaffelser brukere. NAV Hjelpemidler og tilrettelegging er oppdragsgiver og avtaleeier. Det operative teamet består av i alt åtte medlemmer og er et tverrfaglig sammensatt team.

Brukerinvolvering

Blinde og svaksynte er en sterk brukergruppe. Pilotprosjektet skal ivareta brukernes behov og lytte til brukerorganisasjonene. Derfor vil disse inviteres til et oppstartsmøte. Kun via lytting til brukerne av hjelpemidlene vil vi kunne få god oversikt over behov og udekkede behov. Dette vil være helt avgjørende for NAV sin kommunikasjon med leverandørene med

tanke på videreutvikling av produkter og eventuelt utvikling og produksjon av helt nye produkter.

Behov for synstekniske hjelpemidler

NAV har i denne anskaffelsen behov for synstekniske hjelpemidler som dekker et mangfold av brukere og deres behov. En løsning som fungerer for en synshemmet bruker trenger ikke fungere for en annen med tilsvarende problem. Bredde og mangfold i produktsortimentet er derfor viktig. Primært er det en avtale på varer det ønskes tilbud på. I tillegg skal det tegnes avtale på reparasjoner og service. Leverandøren skal tilby opplæring i bruk av utstyr.

Kompetanse hos leverandørene er viktig. Formidlere hos NAV Hjelpemiddelsentralene har ofte behov for å diskutere løsninger og behov med de som kjenner produktene best. Leverandørenes brukerkunnskaper og løsningserfaringer er derfor viktig i denne sammenhengen. Det er derfor behov for å legge til rette for at kompetansen i markedet kan opprettholdes over tid.

Brukere av synstekniske hjelpemidler finnes i alle aldersgrupper. Eldre med AMD (Aldersrelatert Macula Degenerering) er imidlertid den største enkeltgruppen. Norges Blindforbund sier at 10 % av alle over 70 år har mistet skarpsynet og vil ha nytte av et hjelpemiddel (SSB januar 2011 – 515 476 personer over 70 år gir 51 500 potensielle brukere). Dette er brukere som ofte trenger et enkelt leseTV uten for mange funksjoner, men ikke nødvendigvis. Vi lever i et informasjonssamfunn og andelen eldre som bruker IKT-utstyr er økende. De eldre som kommer til, ifølge SSB 13 000 pr år, vil ha økende krav til å fortsatt være tilstede i informasjonssamfunnet. Fokus på innovasjon og tilrettelegging for denne gruppen vil bli mer ressurskrevende i framtiden.

Løsninger for personer med nedsatt syn behøver ikke alltid innebære spesialdesign. Utforming av ordinære produkter, slik at det tilfredsstillers synshemmedes behov, er en målsetting i et inkluderende samfunn.

Når det gjelder brukere i arbeidsfør alder trenger disse utstyr som gjør at de kan fungere i en arbeidssituasjon. LeseTV med tilkoping til PC med spesialprogramvare er ofte løsningen. Alternativ til skjerm i form av leselist og talesyntese er aktuelt for blinde og sterkt svaksynte. Felles for alt utstyr i en slik setting er at bruker skal få det utstyret vedkommende trenger for å komme i arbeid eller fungere i en jobbsammenheng.

Skoleelever trenger gjerne utstyr både hjemme og på skolen. Utstyret vil ofte ha samme funksjon som for en person i jobb. Det som utgjør en forskjell er at en elev/student som regel har behov for bærbart utstyr.

Det er viktig at IKTutstyr er tilpasset det teknologimiljøet det skal brukes i både på skolen og i arbeidslivet.

Videre er det behov for utstyr som kan benyttes i fritidssammenheng. Organisasjonslivet i Norge blomstrer og mange av disse brukerne er svært aktive i slik sammenheng. I tillegg er

denne brukergruppen som andre folk, ute på reiser både innen- og utenlands. Behov for utstyr i slike sammenhenger er helt påkrevet.

Dialog med markedet

NAV i samarbeid med brukerorganisasjoner og Nasjonalt program for leverandørutvikling inviterer til en åpen dialogkonferanse 16.februar for interesserte produsenter, leverandører og eventuelt andre.

Formålet med dialogkonferansen er å informere om den forestående anskaffelsen og få innspill fra deltakerne på de foreløpige planene og hvordan behovet til NAV kan nås på en best mulig måte. NAV ønsker også å presentere brukernes og kommunens behov på en god måte slik at det kan stimulere leverandører til innovasjon.

Alle som ønsker det kan i etterkant av dette dialogmøte sende inn en skriftlig beskrivelse av hvordan de best kan løse behovet og utfordringene til NAV (ikke mer enn 4 A4-sider) og gi NAV gode råd i anskaffelsesprosessen.

Deretter gjennomføres dialogkonferansens del II (se tidsplan nedenfor) der alle interessenter inviteres til dialogmøter en til en for å presentere sine innspill muntlig og åpne for dialog om utfordringer og mulige løsninger. Målet er å få best mulig kunnskap om mulighetsrommet og alternative løsninger for fagområdet synstekniske hjelpemidler.

Det er også mulig for leverandørene å sende inn en beskrivelse som svar på NAV sine behov og utfordringer innen fristen utløp uten å delta på dialogkonferanse I eller II.

Informasjonen sendes til tore.hoiland@nav.no innen 1.mars.

NAV skal i etterkant av denne åpne prosessen mot leverandørmarkedet utvikle kravspesifikasjonen og konkurransegrunnlaget. Dette skal brukes i konkurransen som gjennomføres i henhold til Lov om offentlige anskaffelser.

NAV forventer at prosjektet vil gjennomføres etter **tentative** fremdriftsplan:

16. februar	Dialogkonferanse del 1
1. mars	Frist innsendelse beskrivelse
6-7. mars	Dialogmøter en til en
Våren 2012	Utarbeidelse kravspesifikasjon
Høsten 2012	Utlysning av konkurranse

Dialogkonferanse

Dialogkonferansen gjennomføres 16. februar i Sannergata 2, Oslo og har følgende agenda:

Tid	Tema
11:00 – 11:30	Kaffe og registrering
11:30 – 11:45	Innledning – velkommen v/ NAV
11:45 – 12:00	Om NHO/KS Nasjonalt program for Leverandørutvikling v/ Tore Andre Sines, NHO
12:00 – 12:15	NAV sitt arbeid med offentlige anskaffelser v/ Heidi Elise Rygg, NAV
12:15 – 13:00	Presentasjon av brukerens behov v/ NAV og Funksjonshemmedes Fellesorganisasjon
13:00 – 13:15	Presentasjon og beskrivelse av foreløpige planer for anskaffelsen v/ NAV
13:15 – 13:45	Spørsmål og diskusjon
13:45 – 14:00	Veien videre v/ NAV

Påmelding til dialogkonferansen foretas ved å sende e-post til tore.hoiland@nav.no innen 10. februar.

Dialogkonferansen vil også kunne følges som videokonferanse. Dersom du melder din interesse til e-post over vil du få tilsendt et telefonnummer for oppkobling.

Eventuelle spørsmål kan rettes til tore.hoiland@nav.no på nevnte e-post eller telefon 21 07 13 94.